

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
  - 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน

3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารทั่วไปและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน

6. เพื่อหาแนวทางพัฒนาสภาพและแก้ปัญหาการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกันต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

5. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป และครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม เขต 1 ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปลาปาก อำเภอเรณูนคร อำเภอวังยาง อำเภอนาแก อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม และจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอนาทม อำเภอโพธิ์สวรรค์ อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน จำนวนทั้งสิ้น 4,777 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 452 คน บุคลากรครู 4,325 คน จากทั้งหมด 452 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จาก 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอปลาปาก อำเภอเรณูนคร อำเภอวังยาง อำเภอนาทม อำเภอท่าอุเทน อำเภอบ้านแพง มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 56 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 27

โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน
 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 89 คน หัวหน้าบริหารทั่วไป จำนวน 89 คน ครูปฏิบัติงาน
 บริหารทั่วไป จำนวน 89 คน และครูผู้สอน จำนวน 89 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหา
 การบริหารงานทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าบริหารงานทั่วไป ครู
 ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ในจังหวัดนครพนม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ
 สถานภาพ ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ในจังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็น Check List

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไป
 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดย
 แบบสอบถามการบริหารทั่วไป มี 5 ด้าน 22 งาน ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2
 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) บุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121)
 โดยมีความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.2 นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 68 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด นครพนม จำนวน 17 โรงเรียน ให้ตอบแบบสอบถามโดยประสานงานกับผู้บริหารและ ครูผู้สอน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

4.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ตอบแบบสอบถาม

4.4 กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยได้ติดต่อแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ หรือได้คืนมาไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของแบบสอบถาม ทั้งหมดที่ส่งไปเก็บข้อมูล

4.5 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบหรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของ แบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำเข้าไปปรึกษาคณะกรรมการที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยแยกสมมติฐาน

5.2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป และครูผู้สอน

อยู่ในระดับปานกลาง ใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
วิเคราะห์เป็นรายข้อและภาพรวม

5.2.2 สมมติฐานข้อ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและ
ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน วิเคราะห์เอฟ (F-test)
ชนิดการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.2.3 สมมติฐานข้อ 3 สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและ
ครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน
วิเคราะห์เอฟ (F-test) ชนิด การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.2.4 สมมติฐานข้อ 4 สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและ
ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันวิเคราะห์
เอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.2.5 สมมติฐานข้อ 5 สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและ
ครูผู้สอน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ต่างกัน
วิเคราะห์ที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระต่อกัน

5.2.6 การวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาสภาพและปัญหาการบริหาร
ทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม
โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน โดยรวมระดับสภาพการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) ด้านการประสานงานการจัดการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.39$)
  - 2) ด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.38$)
  - 3) ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.36$)
  - 4) ด้านทรัพยากร และอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.21$)
  - 5) ด้านการบริหารและธุรการ ($\bar{X} = 4.17$)
- ระดับปัญหาการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้
- 1) ด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 2.86$)
  - 2) ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.80$)
  - 3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 2.70$)
  - 4) ด้านการประสานงานการจัดการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.59$)
  - 5) ด้านการบริหารและธุรการ ($\bar{X} = 2.59$)

2. สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาการบริหารงานทั่วไปจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการประสานงานการจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ และปัญหาด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาด้านการบริหารและธุรการและปัญหาด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาด้านการบริหารและธุรการ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ปัญหาด้านทรัพยากร และอาคารสถานที่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่น ๆ มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ปัญหาด้านการประสานงานการจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. แนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนและการแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน มีดังนี้

6.1 แนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

6.1.1 ด้านบริหารและงานธุรการ ได้ว่าโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายของเขตพื้นที่ชุมชนและสังคม โดยการมีส่วนร่วมของบุคคลและควรเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน เช่น การศึกษาหรืองานวิจัยของโรงเรียนให้บุคลากรในโรงเรียนและสาธารณชนทราบ ส่วนที่เกี่ยวกับงานธุรการควรดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้องรวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า นอกจากนี้แล้วโรงเรียนควรจัดระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา และเชื่อมโยงกับโรงเรียนอื่นและส่วนกลาง ควรเผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบ แนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงานทั่วไป

6.1.2 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ได้ว่าโรงเรียนควรกำหนดแนวทางและวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ควรบำรุงดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อความเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ต่อไป นอกจากนี้โรงเรียนควรประเมินและรายงานผลการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และต้องมีการรายงานผลการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชนให้ทราบ โรงเรียนควรทำข้อเสนอแนะไว้ เพื่อจัดทำแผนงานการบริหารในปีการศึกษาต่อไป

6.2 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

6.2.1 ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ได้ว่าการแก้ปัญหาด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศนั้น โรงเรียนควรมีการสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน โดยกำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ ควรมีการวางแผนในการบริหารเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการผลิตเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนต้องมีการรายงานผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทั่วไป

6.2.2 ด้านกิจการนักเรียน ได้ว่าโรงเรียนมีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการ มีการจัดทำแผนการรับนักเรียนตามประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

มีการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กิจกรรมให้บริการ กิจกรรมส่งเสริมและกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรม ให้บริการ เช่น อาหารกลางวัน แวะแนว ทุนการศึกษา และบริการสุขภาพ จัดกิจกรรม ส่งเสริมนันทนาการ เช่น ทักษะศึกษาต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และการบำเพ็ญประโยชน์โดยยึดนโยบายโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เช่น การติดตามผลการเรียนของนักเรียน จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า ยกย่องชมเชยศิษย์เก่าที่ทำ ประโยชน์ต่อโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม สามารถแยกอภิปราย ได้ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างาน บริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรของโรงเรียนแสดงบทบาทตาม ภารกิจที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนและมีการเผยแพร่แนวปฏิบัติของโรงเรียนให้บุคลากรใน โรงเรียนและสาธารณชนทราบและการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนมีความ สอดคล้องกับเป้าหมายของเขตพื้นที่ ชุมชนและสังคม โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคคล และโรงเรียนได้เผยแพร่ผลงานต่าง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหรือ งานวิจัยของโรงเรียนให้กับบุคลากรในโรงเรียนและสาธารณชนทราบ ส่วนที่เกี่ยวกับงาน ธุรการโรงเรียนได้ดำเนินการงานธุรการเป็นไปตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความ ถูกต้องรวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่านอกจากนี้แล้ว โรงเรียนยังจัดระบบฐานข้อมูลของ โรงเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูล ของเขตพื้นที่การศึกษา และเชื่อมโยงกับโรงเรียนอื่นและส่วนกลาง และเผยแพร่ข้อมูล

เครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบและที่สำคัญผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนแสดงบทบาทตามภารกิจที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนและมีการเผยแพร่แนวปฏิบัติของโรงเรียนให้บุคลากรในโรงเรียนและสาธารณชนทราบและโรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน โดยกำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ มีการวางแผนในการบริหารเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการผลิตรายการเทคโนโลยีทางการศึกษา ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ มีการรายงานผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทั่วไป ด้านกิจการนักเรียน ได้ว่า โรงเรียนมีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการ มีการจัดทำแผนการรับนักเรียนตามประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ มีการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการดำเนินงานกิจการนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกกุล กลิ่นนุช (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า 1) สภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ เนื่องจากครูมีภารกิจมาก หรือโรงเรียนอาจดำเนินการในส่วนประชาสัมพันธ์ประชุมผู้ปกครองหรือชุมชนในจำนวนที่น้อยครั้ง ประกอบกับไม่ค่อยได้แจ้งข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลการพัฒนาโรงเรียน การพัฒนานักเรียนให้ผู้ปกครองหรือชุมชนทราบและโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดจำนวนบุคลากรและความทันสมัยในด้านการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งผลสรุปที่ได้สอดคล้องกับชุดิกาญจน์ ปฐมพงศ์ชวลิต (2554, หน้า 73 - 74) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการ

บริหารทั่วไปของสถานศึกษาในอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาในอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พบว่าอยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

2.1 สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนโดยผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย งานกิจการให้บริการ กิจการส่งเสริมและกิจการสร้างความสัมพันธ์และโรงเรียนมีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการและมีการวางแผนในการบริหารเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการผลิตเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนมีการรายงานผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนและมีแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารทั่วไปในส่วนด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนมีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการ มีการจัดทำแผนการรับนักเรียนตามประกาศนโยบายและมีแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ ศรีอุตร (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหาร และครูธุรการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูธุรการ

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ จำนวน 518 คน
 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 259 คน และครูธุรการ 259 คน จากสถานศึกษา จำนวน
 790 แห่ง ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม
 มาตรฐานส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น .958 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย
 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที (t-test) แบบ Independent Samples
 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการ โดย
 ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการ
 จัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร รองลงมา คือ ด้านการดูแลอาคารสถานที่และ
 สภาพแวดล้อมและด้านงานเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายสารสนเทศ ตามลำดับ
 2) สภาพการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการ โดยภาพรวม
 ไม่แตกต่างกัน

2.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างาน
 บริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรง
 ตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่
 กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนได้ร่วมกันดำเนินการ
 ตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในข้อ 2.1 จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนประสบปัญหาต่าง ๆ ใน
 การทำงานในลักษณะเดียวกันและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ให้ลดลงไปบ้าง
 พอสมควร จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาไม่แตกต่างกัน
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติกาญจน์ ปฐมพงศ์ชวลิต (2554, หน้า 73 - 74) ได้
 ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ในอำเภอปากท่อ จังหวัด
 ราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการ
 บริหารทั่วไปของสถานศึกษาในอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
 กับครูผู้รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป

3. การเปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของ
 ผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน ครูผู้สอน
 ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันสามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

3.1 สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในโรงเรียนไม่ว่าจะทำงานมานานมากน้อยเพียงใด ต้องได้รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความรู้ ความสามารถและสามารถศึกษาวิเคราะห์ โครงสร้างภารกิจ ปริมาณ การดำเนินการและสภาพของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ รุจิรัตน์ มานะพระ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า 2) ข้าราชการครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานทั่วไปในด้านต่าง ๆ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกัน ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรทุกคนในโรงเรียนไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากน้อยแตกต่างกันเพียงใดได้ประจักษ์ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ขาดการจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนขาดการศึกษา วิเคราะห์ การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน โตสารเดช (2550, หน้า 154 – 155) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหาร

ทั่วไปของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมเป็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

4.1 สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนและที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าโรงเรียนขนาดใดก็ตามมีการดำเนินการบริหารจัดการเป็นไปตามขอบข่ายของงาน คือ ทั้ง 22 ขอบข่ายงานและต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับการวิจัยของ เบญจมาศ คำเมือง (2558, บทคัดย่อ) ได้วิจัยการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

4.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการบริหารและธุรการและด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นว่างานด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนด้านเทคโนโลยีและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านการประสานงานและจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง นอกจากนี้โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปโดยรวม พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนบุคลากรที่มีมากหรือน้อยเกินไปส่งผลให้การบริหารงานทั่วไปโดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

4.2.2 ปัญหาด้านการบริหารและธุรการและปัญหาด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณด้านทรัพยากรและงบประมาณในการก่อสร้าง บำรุงรักษาอาคารสถานที่น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ การระดมงบประมาณจากชุมชนและท้องถิ่นก็น้อยตามสภาพบริบทของพื้นที่ จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านทรัพยากรและงบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

4.2.3 ปัญหาด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนและความทันสมัยในด้านเทคโนโลยีและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัย พัฒนาการผลิตเทคโนโลยีทางการศึกษามีจำนวนจำกัด จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

4.2.4 ปัญหาด้านการประสานงานการจัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็ก ยังมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมาก การสื่อสารทางเดียวบางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาในการสื่อความหมายจึงมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากมีบุคลากรน้อย ทำให้บางครั้งอาจ

ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือรูปแบบการประชาสัมพันธ์อยู่ในวงแคบเกินไปจึงส่งผลให้มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน โดสารเดช (2550, หน้า 154) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมเป็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบ สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

5.1 สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน พบว่า สภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนและที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในแต่ละแห่งของประเทศไทยโดยเฉพาะที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันผู้รับผิดชอบ คือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนใหญ่แล้วมีการประชุมร่วมกันเพื่อรับนโยบายและกำกับติดตามการทำงานของโรงเรียนในสังกัด ทำให้สำนักงานแต่ละแห่งมีความเคร่งครัดในการกำกับติดตามงาน จึงทำให้โรงเรียนแต่ละแห่งในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ที่ต้องทำงานอย่างเต็มศักยภาพของโรงเรียน จึงทำให้สภาพการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ พิศุทธิ์ กิตติศรีวารพันธ์ (สัมภาษณ์, 12 สิงหาคม 2562) ผู้อำนวยการโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม ที่ให้สัมภาษณ์ว่า ทุกโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนมต้องปฏิบัติงานให้ครอบคลุมตามภารกิจของงานที่กำหนดไว้ในโครงสร้างการบริหารงานทั่วไปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ทำให้ทุกโรงเรียนมีสภาพการดำเนินงานที่เหมือนกัน จึงทำให้ทุกโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานทั่วไปโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ประสงค์ สุภา (สัมภาษณ์, 12 สิงหาคม 2562) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ให้สัมภาษณ์ว่า โรงเรียนทุกขนาดที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม มีกระบวนการบริหารงานทั่วไปที่กำหนดภาระงานและกิจกรรมที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดจึงทำให้ทุกโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานทั่วไปโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแตกต่างกัน ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันมีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่ที่มีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ โดยมีกลุ่มการศึกษาทางไกลและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งจะมีคณะกรรมการมาติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศ อย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอและโรงเรียนมีสื่อและเครือข่ายที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการ มีการนิเทศ ติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องจึงมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ พิศุทธิ์ กิตติศรีวรพันธุ์ (สัมภาษณ์, 12 สิงหาคม 2562) ผู้อำนวยการโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม ที่ให้สัมภาษณ์ว่า ในปัจจุบันทุกโรงเรียนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีเครือข่าย ภาครัฐ เอกชนและชุมชน ที่สามารถช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการนิเทศ ติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานทั่วไปของทุกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพการบริหารงานทั่วไปตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (4.18) คือ ด้านการบริหารและธุรการโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับเป้าหมายของเขตพื้นที่ ชุมชน และสังคมโดยการมีส่วนร่วมของบุคคลและควรเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน เช่น การศึกษาหรืองานวิจัยของโรงเรียนให้บุคลากรในโรงเรียนและสาธารณชนทราบ ส่วนที่เกี่ยวกับงานธุรการควรดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้องรวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่านอกจากนี้แล้วโรงเรียนควรจัดระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนโดยให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา และเชื่อมโยงกับโรงเรียนอื่น และส่วนกลางควรเผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.2 ปัญหาการบริหารงานทั่วไปตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (2.86) คือ ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนควรมีการกำหนดเขตบริการที่ชัดเจน จัดทำสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการ มีการจัดทำแผนการรับนักเรียนตามประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ มีการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมมีการดำเนินงานกิจการนักเรียนซึ่ง ประกอบด้วย กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กิจกรรมให้บริการ กิจกรรมส่งเสริมและกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมให้บริการ เช่น อาหารกลางวัน แนะแนว ทุนการศึกษา และบริการสุขภาพ จัดกิจกรรมส่งเสริมนันทนาการ เช่น ทักษะศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และการบำเพ็ญประโยชน์โดยยึดนโยบายโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ เช่น การติดตามผลการเรียนของนักเรียน จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า ยกย่องชมเชยศิษย์เก่าที่ทำประโยชน์ต่อโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพ และปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในทุกสังกัดของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรศึกษาการทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร